

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE ODBORNÉ PRAXE STUDENTŮ FINANČNÍHO PODNIKÁNÍ

EXPERIENCE IN EXECUTION OF “SPECIAL WORKING EXPERIENCE” OF FINANCIAL MANAGEMENT STUDENTS

František Řezáč, Soňa Jarošová

ANOTACE

Příspěvek se zaměřuje na zobecnění dosavadních zkušeností z realizace odborné praxe studentů studijního oboru Finančního podnikání ve firmách, s kterými je uzavřen smluvní vztah prostřednictvím Smlouvy o spolupráci při realizaci odborné praxe studentů. Ukazuje na základní tendence v rozvoji vzájemných vztahů Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity se smluvními partnery při naplňování praxí studentů. Součástí příspěvku je i ukázka ohlasu studentů na uskutečněnou praxi.

Klíčová slova: odborná praxe studentů, smluvní společnosti, ohlasy studentů

ANNOTATION

This paper focuses on generalization of existing experience in execution of Special Working Experience of Financial Management students in companies, which a contract has been concluded with, on the basis of Contract on cooperation in execution of the students' special working experience. It points out basic trends in the development of mutual relationship between Faculty of Economics and Administration of Masaryk University and the contract partners when realizing students' working experience. One part of this paper is devoted to students' feedback about their work in particular companies.

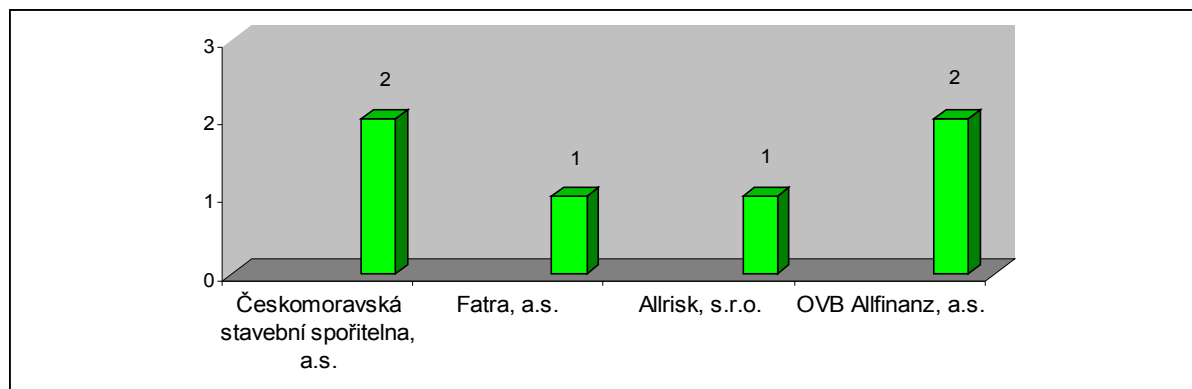
Keywords: students' working experience, contracting companies, students' feedback

VÝSLEDKY

1. Realizace odborné praxe v období podzimního semestru ak. roku 2006 / 2007

V období podzimního semestru akademického roku 2006 / 2007 se ze studijního oboru Finanční podnikání zúčastnilo odborné praxe **6 studentů** v následující struktuře podle smluvně sjednaných společností:

Schéma č. 1: Přehled o realizaci odborné praxe v období podzimního semestru akademického roku 2006 – 2007

Pramen: vlastní konstrukce

Obsahové zaměření odborné praxe

a) Českomoravská stavební spořitelna

- Úvodní seminář na centrále ČMSS v Praze k seznámení s organizační strukturou, informačním systémem, odbytovou strukturou a nabízenými produkty (stavební spoření, podílové fondy, penzijní připojištění).
- Účast na „Vánočních trzích 2006“ na BVV Brno a podíl na průzkumu trhu.
- Účast na schůzkách s klienty v přítomnosti regionálních obchodních zástupců.
- Samostatné telefonické kontaktování klientů.

b) Fatra, a.s.

- Návrh a tvorba výroční zprávy za rok 2006 za finanční útvar podniku.
- Překlad účetních výkazů do anglického jazyka.

c) Allrisk, s.r.o.

- Seznámení s organizační strukturou a interními předpisy společnosti, produktovou nabídkou pro jednotlivce, domácnosti i firmy v oblasti pojištění.
- Analýza a sjednávání pojistných smluv.
- Analýza bankovního trhu při poskytování hypotečních úvěrů.
- Komunikace se stávajícími i potenciálními klienty.

d) OVB Allfinanz, a.s.

- Účast na školení time – managementu, produktovém školení a podnikatelských seminářích.
- Zpracování analýzy.
- Finanční poradenství a servis v oblasti finančních produktů.
- Účast na schůzkách s klienty v přítomnosti regionálního obchodního zástupce.

Dne 23.2.2007 se uskutečnil **seminář**, na kterém studenti (také za přítomnosti nově zapsaných studentů do předmětu) **prezentovali výsledky realizace odborné praxe**.

Poznátky z realizace praxe

- Velice kladné hodnocení studenty v možnosti předmět Odborná praxe absolvovat.
- Oceňován vstřícný přístup zástupců praxe ke studentům.
- Praxe pomohla získat první konkrétní představy o práci a praktickém fungování dané společnosti.
- Na základě poznatků z praxe doporučováno zapsat si předmět i ostatními studenty.
- Vznesen požadavek na prodloužení praxe na více týdnů.
- Umožnit absolvování praxe i vícekrát (v období 3 - 4 semestrů, tj. od třetího do pátého ročníku studia).
- Smluvně sjednané společnosti mají zájem o spolupráci v oblasti praxe studentů. Chtějí dlouhodobě spolupracovat včetně zapojení se do vytvoření podmínek pro zpracování bakalářských a diplomových prací studenty v dané společnosti.
- Společnosti zatím většinou nemají vytvořen systém pro zadávání bakalářských a diplomových prací.

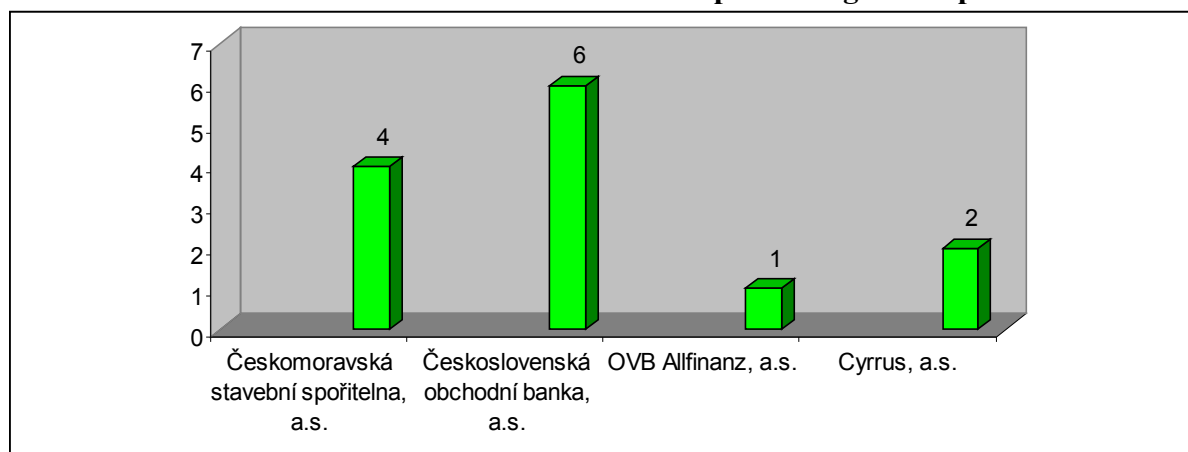
2. Realizace odborné praxe v období jarního semestru ak. roku 2006 / 2007

V prosinci 2006 se do předmětu Odborná praxe na období jarního semestru 2006 / 2007 zaregistrovalo 48 studentů finančního podnikání. Na základě posouzení možností byl tento počet zájemců omezen na zápis 25 studentů. Vzhledem k tomu, že i na začátku semestru je možné měnit zápis, docházelo i v tomto předmětu ke změnám v zapsaných studentech, což poněkud zkomplikovalo přípravný proces výběru studentů a jejich zařazení do příslušných společností. K určitému zpoždění docházelo také v procesu podepisování Smluv o spolupráci při realizaci odborné praxe a to ze strany vybraných společností. Proto musela být zrušena praxe u pěti studentů z důvodu nepodepsání smlouvy ani do konce daného semestru. Příčiny lze spatřovat:

- V prodlevě při komunikaci regionálního zastoupení s centrálou (někdy i mimo ČR).
- V množství strategických i operativních úkolů, které musí management řešit. Praxe studentů zpravidla není v hlavním centru pozornosti.

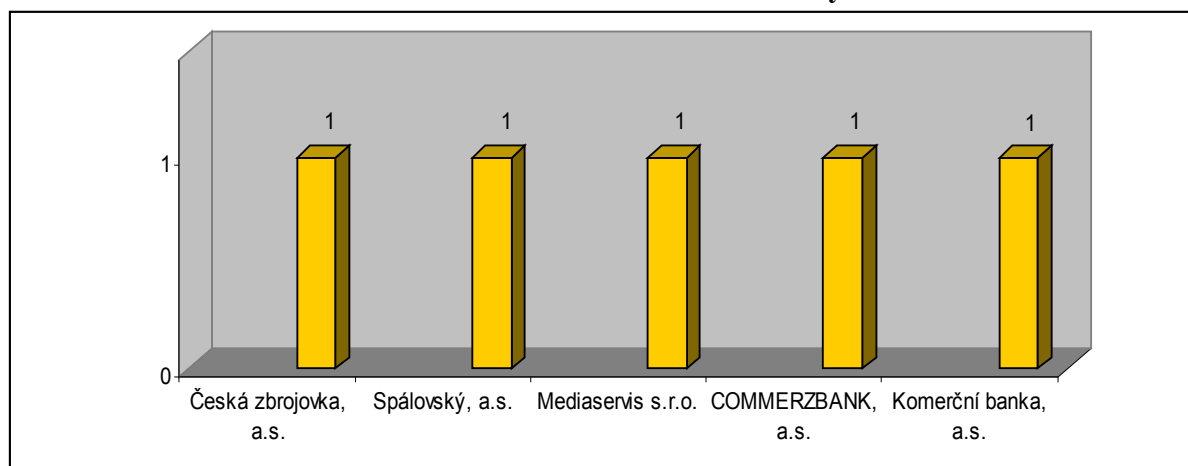
Praxe studentů v jarním semestru akademického roku 2006 / 2007 byla organizována nabídkou smluvních organizací, kde si studenti mohli vybrat dle své potřeby a zájmů. Celkem se na nabídku garanta předmětu přihlásilo 13 studentů ke čtyřem společnostem.

Schéma č. 2: Přehled o realizaci odborné praxe studentů v období jarního semestru akademického roku 2006 / 2007 dle doporučení garanta předmětu

Pramen: vlastní konstrukce

Schéma č. 3: Přehled o realizaci odborné praxe studentů v období jarního semestru akademického roku 2006 / 2007 dle vlastního výběru studentů

Pramen: vlastní konstrukce

V tomto semestru byl nastolen požadavek, aby si studenti vyjednávali praxi u firem samostatně. Na tento požadavek aktuálně reagovalo 5 studentů u pěti firem.

Ohlasy studentů:

ČMSS: květen 2007 – srpen 2007

Bc. Monika Horká, Bc. Milan Krčál, Jan Svoboda, Jana Zahornacká, DiS.

Na průběhu odborné praxe v Českomoravské stavební spořitelně, a.s. viděli její účastníci v jarním semestru ak. r. 2006/2007 četná pozitiva. Mezi ně patří např. hlubší seznámení se strukturou produktů, které banka nabízí, motivující systém vzdělávání obchodních zástupců, dobrá organizace praxe a profesionální přístup ke studentům ze strany školitelů. Naopak negativem, které zmiňovali všichni studenti, kteří praxi v této společnosti vykonávali, byla značná časová náročnost praxe v tom smyslu, že se uskutečňovala v jednotlivých dnech hlavně v průběhu června a července. Celkově však všichni hodnotí praxi velmi pozitivně z hlediska přínosu pro budoucí profesní život i zpracování diplomových prací.

ČSOB: březen 2007-červen 2007-10-20

Veronika Bučková, Bc. Ivo Macek, Lucie Pšeničková, Lenka Sekaninová, Romana Slováčková, Milan Vodstrčil

Studenti měli v Československé obchodní bance, a.s. na výběr mezi retailovým a korporátním bankovníctvím. Pro příslušnou sekci se rozhodovali v závislosti na tématech svých diplomových prací. Zatímco v divizi korporátního bankovníctví probíhala praxe spíše v podobě rozhovorů s odborníky pracujícími v bance na pozicích obchodního zástupce, pracovníka podpory prodeje a úvěrového analytika, v retailovém bankovníctví byly nabyté zkušenosti zaměřeny více na praktickou stránku, aby si studenti sami vyzkoušeli, jak pracovat se systémy banky, jaká je denní náplň bankéře apod. Milan Vodstrčil i Lenka Sekaninová byli s praxí v oblasti korporátního bankovníctví velmi spokojeni. Zaměstnanci banky k nim byli velice vstřícní a studenti se naučili aplikovat v praxi znalosti z předmětů Bankovníctví či Firemní finance, jako např. rating a bonita klienta, analýza ukazatelů ROE a RAROC, hodnocení efektivnosti investice. Studenti, kteří byli na praxi v retailovém bankovníctví, vykonávali zejména administrativní činnosti důležité z hlediska chodu banky, jako je příprava podkladů pro bankéře, evidence platebních karet a šeků apod. Praxi v ČSOB mohou všichni doporučit, přístup všech zaměstnanců, se kterými přišli do styku, byl velice vstřícný a praxi tak mohli všichni vykonat v termínech, které pro ně byli nejvíce vyhovující.

OVB Allfinanz, a.s.

Bc. Rostislav Staněk 75243

Po úvodní schůzce, kdy byla Rost'ovi vysvětlena činnost finančního poradce, neprobíhala praxe jako v jiných společnostech „pod kontrolou“, ale úkolem bylo pokusit se kontaktovat nové potenciální klienty a nabídnout jim některý z produktové škály nabízené společností OVB. Rost'a měl také možnost se několikrát zúčastnit jednání se stávajícím klientem – tato část praxe byla však nejobtížněji realizovatelná kvůli důvěrnému vztahu klienta s finančním poradcem, kdy přítomnost třetí osoby není často vítána. Celkový dojem z praxe je pozitivní, student měl možnost nahlédnout do činností finančních poradců a naučit se správně komunikovat s klienty.

Mediaservis s.r.o.

Bc. Lukáš Košut 106807

Lukáš pracoval pro společnost Mediaservis již dříve, proto se rozhodl praxi absolvovat právě zde. Náplní práce v této společnosti pro něj byl zpočátku aktivní telemarketing (oslovování klientů po telefonu a nabízení jim určitých produktů). Po krátkém čase se vypracoval na pozici operátora pasivního telemarketingu, tzn. že lidé volají na bezplatné linky s dotazy ohledně produktů či služeb. V době, kdy Lukáš praxi vykonával, obsluhoval 6 různých projektů, což je velmi náročné z hlediska častých produktových školení či obnově znalostí o dlouhodobých projektech. Praxi v telemarketingu hodnotí Lukáš velmi pozitivně. Nejen, že si vytrýbil své komunikační dovednosti, ale seznámil se do hloubky i s konkrétními bankovními produkty, jichž se dotazy zákazníků volajících na infolinky týkaly.

Komerční banka, a.s.

Kateřina Mikušová 99778

Katka si Komerční banku pro svou praxi vybrala proto, že v ní v době praxe již pracovala jako brigádnice. K jejím činnostem patřila příprava dopisů, vyhledávání firem v obchodním rejstříku, překlady či zadávání dat o korporátních klientech do systému banky. Praxi v komerční bance hodnotí pozitivně, má však několik návrhů na zlepšení pracovního prostředí pro brigádníky, kteří jsou závislí na tom, že někdo nepřijde do práce a oni tak budou moci používat jeho počítač. V Komerční bance pracuje také překvapivě málo anglicky mluvících bankovních poradců. Při práci v bance se Katka naučila lépe komunikovat s lidmi jak osobně, tak po telefonu, větší asertivitě, práce jí rovněž přinesla cenné kontakty pro profesní život a v neposlední řadě zdroje pro napsání diplomové práce.

Česká Zbrojovka, a.s.: červenec 2007

Veronika Juračková 100127

Veronika si vybrala podnik v místě svého bydliště, aby mohla praxi vykonávat o prázdninách. Během praxe byla seznámena se dvěma úseky České Zbrojovky – účetním a finančním. Jelikož na činnost v těchto úsecích je třeba dlouhého zaškolení, spočívala její činnost hlavně „v pozorování“ práce zaměstnanců. Na účetním oddělení se seznámila s fakturací dodávek z ČR, EU a třetích zemí, na finančním oddělení bylo činností více a pro Veroniku byly i zajímavější. Dozvěděla se, jak funguje platební styk, vyřizování leasingu, úvěrů i pojištění. I přesto, že si nemohla práci vyzkoušet „na vlastní kůži“, hodnotí praxi velmi pozitivně a může ji ostatním studentům jen doporučit.

Commerzbank AG, pobočka Praha

Dionýz Horváth 99508

V pražské pobočce Commerzbank AG strávil Dionýz nejvíce času v oddělení cenných papírů, kde připravoval obchodujícím bankéřům zázemí v podobě prezentací jednotlivých druhů CP z hlediska jejich výnosově rizikového profilu. Protože byl v této oblasti velice zdatný, zbyl mu čas i na školení o práci s informačními systémy Reuters a Bloomberg, v čemž vidí pro něj obzvláštní přínos. Absolvoval také „kolečko“ po jiných odděleních, např. oddělení custody (kde se naučil pracovat s nejnovější oceňovací metodou Net Asset Value) či oddělení investičního bankovnictví. Praxe pro něj byla velkým přínosem a hodnotí ji veskrze kladně.

Cyrrus, a.s.

Bc. Bohumil Dopita, Petr Novotný B.A.

Oba studenti přišli do společnosti Cyrrus s nějakými znalostmi obchodování na kapitálových trzích (nejen teoretickými získanými ve škole, ale i praktickými). Hned zpočátku dostali od svého školitele za úkol v průběhu praxe zpracovat analýzu výhodnosti warrantů a certifikátů a jejich vyhodnocení. Úkol se jim povedl nad očekávání dobře a i sami studenti uvedli, že pro ně tento úkol byl velkým přínosem do budoucnosti (ať už pro samotné obchodování nebo pro zpracování diplomové práce). Vedlejší činností pak byla vazba materiálů a brožur na semináře, což oba studenti přivítali jako příjemné zpestření dne stráveného na židli u počítače. Praxi lze doporučit studentům, kteří již mají teoretické a praktické znalosti z oblasti pákových produktů a chtějí se této problematice věnovat. Při praxi ve společnosti Cyrrus je poměrně přísně monitorována docházka a po studentovy jsou vyžadovány zprávy o průběhu práce.

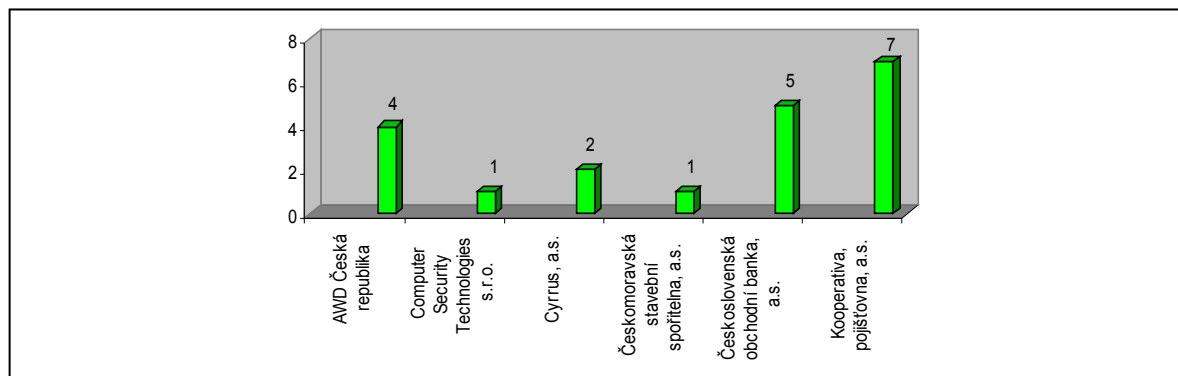
3. Realizace odborné praxe v období podzimního semestru ak. roku 2007 / 2008

V podzimním semestru akademického roku 2007 / 2008 se na předmět Odborná praxe zaregistrovalo celkem 43 studentů. Proto byl zvýšen limit pro realizaci praxe 30 studentům. Garant předmětu zabezpečil podpis 12 Smluv o spolupráci při realizaci odborné praxe studentů s nabízenou kapacitou cca 40 pracovních míst. Tento předmět si však zapsalo „jen“ 25 studentů.

Praxe byla nabízena v těchto společnostech:

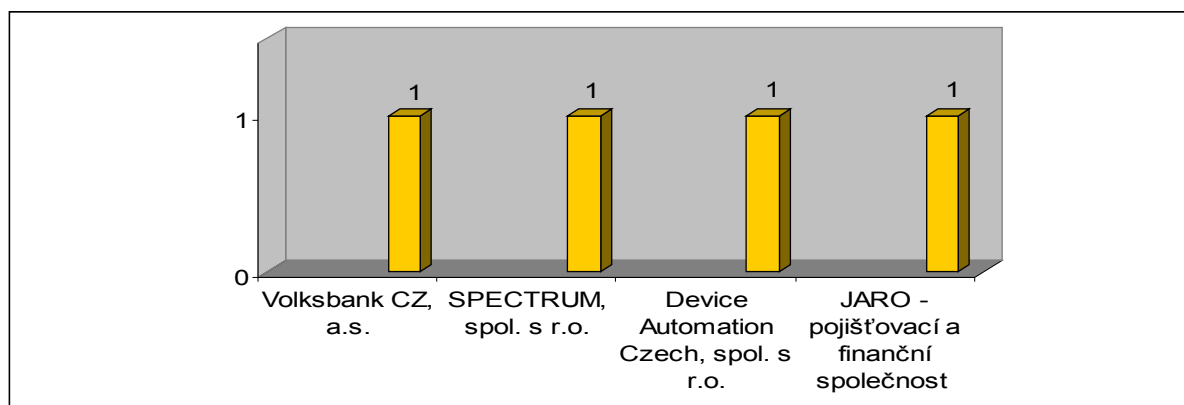
- AWD Česká republika
- Computer Security Technologies s.r.o.
- Cyrrus, a.s.
- Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
- Československá obchodní banka, a.s.
- Dimension, a.s.
- D.S. Factoring, s.r.o.
- D.S. Leasing, a.s.
- Fincentrum, a.s.
- Ing. Marie Zadražilová – OVB ALLFINANZ, a.s.
- Kooperativa, pojišťovna, a.s.
- KZ FINANCE, spol. s r.o.
- Vlastní organizace dle výběru studenta po schválení garantem předmětu

Schéma č. 4: Přehled o realizaci odborné praxe studentů v období podzimního semestru akademického roku 2007 / 2008 dle doporučení garanta předmětu

Pramen: vlastní konstrukce

Schéma č. 5: Přehled o realizaci odborné praxe studentů v období podzimního semestru akademického roku 2007 / 2008 dle vlastního výběru studentů

Pramen: vlastní konstrukce

Na sledování tendencí v realizaci praxe je po uplynutí jednoho akademického roku ještě brzy, přesto je možné z níže uvedených údajů za období dvou semestrů a započatého třetího semestru vyvodit dílčí závěry:

- počet registrovaných studentů se relativně zvyšuje,
- limit studentů, kteří se mohou zapsat do předmětu Odborná praxe je trvale navyšován a může v určitém období dosáhnout stropu odpovídajícímu počtu studentů v ročníku,
- počet zapsaných studentů k realizaci praxe však stagnuje a není zatím známá příčina této stagnace (možná by bylo vhodné uskutečnit dotazníkový průzkum o brigádnické činnosti studentů v průběhu studia tak, aby byl přehled o skutečném zájmu studentů o praxi a z toho se vycházelo při koncipování oborové povinnosti studentů absolvovat praxi všemi studenty v ročníku povinně),

Schéma č. 6: Přehled o realizace praxe studentů finančního podnikání

	PS 2006/2007	JS 2006/2007	PS 2007/2008
Počet registrovaných	6	48	43
Limit studentů	20	25	30
Počet zapsaných studentů	6	25	25
Praxi realizovalo	6	20	?

Pramen: vlastní konstrukce

ZÁVĚR

Dosavadní poznatky potvrzují pozitivní vztah i zájem studentů o odbornou praxi. Platí to zejména pro ty studenty, kteří projevují skutečný zájem o absolvování praxe (zřejmě dosud žádnou praxi nebo brigádu neabsolvovali).

Lze tedy zobecnit:

- v hodnocení studentů převládají pozitivní ohlasy,
- i přes případnou kritiku (viz ohlasy studentů) se všichni shodují v potřebě absolvovat praxi ve firmách,
- ve třech případech projevili studenti zájem absolvovat praxi i ve dvou semestrech po sobě,
- v období akademického roku 2006 / 2007 přesahoval zájem studentů možnosti nabídky smluvních společností i administrativní a časové možnosti garanta předmětu,
- naproti tomu v počátku akademického roku 2007 / 2008 byla poptávka studentů nižší než nabídka společností,
- studenti se při výběru společností z nabídky garanta soustředí převážně úzkoprofilově na banky a pojišťovny (studenti při výběru společností dávají přednost práci „v kanceláři“ před prací obchodní služby v „terénu“),
- snižuje se zájem, i přes doporučení předchozích úspěšných absolventů praxe, o společnosti pracující na bázi obchodních společností nabízející finanční služby a finanční produkty formou zprostředkování,
- zatím neuspokojivý je stav realizace praxe studentů dle vlastního výběru (v případě zavedení předmětu Odborná praxe jako oborově povinného, by nabídka smluvních partnerů byla na počet studentů v ročníku nedostačující).

Kontaktní údaje

Ing. František Řezáč, Ph.D.
Masarykova univerzita
Ekonomicko-správní fakulta
Lipová 41a, 602 00 Brno
tel: + 420 549 496 997
e-mail: rezac@econ.muni.cz

Bc. Soňa Jarošová
Masarykova univerzita
Ekonomicko-správní fakulta
Lipová 41a, 602 00 Brno
e-mail: 99582@mail.muni.cz